

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Pozycja polskiego przemysłu spożywczego na tle krajów Unii Europejskiej

**mgr Mirosława Tereszczuk
dr inż. Robert Mroczek**

Sofia, 12-13 września 2017 r.

Plan wystąpienia

1. Cel pracy, źródła danych
2. Porównawcza ocena rozwoju przemysłu spożywczego w krajach Unii Europejskiej w latach 2004-2014
  - 2.1. Wartość produkcji przemysłu spożywczego w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz relacja do PKB w krajach UE-28
  - 2.2. Wartość, udział oraz tempo zmian produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego w UE-28
3. Zasoby pracy w przemyśle spożywczym w krajach UE-28
4. Wydajność pracy w przemyśle spożywczym w krajach UE-28
5. Koncentracja produkcji w przemyśle spożywczym w krajach UE-28
6. Konkluzje

Cel pracy

Celem niniejszego opracowania było pokazanie pozycji polskiego przemysłu spożywczego na tle innych krajów UE-28. W tym celu oceniono poziom i zmianę wielkości produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego (w cenach bieżących i porównywalnych) w krajach UE-28 w latach 2004-2014 oraz udział sprzedaży tego sektora w PKB danego kraju.

Przeanalizowano również poziom zatrudnienia i koncentracji produkcji w przemyśle spożywczym w krajach Unii Europejskiej. Zmiany wydajności pracy w tym sektorze przedstawiono w cenach porównywalnych, uwzględniając siłę nabywczą walut poszczególnych krajów członkowskich. Do określenia średnich rocznych zmian wykorzystano metodę procentu składanego.

Źródła danych

- Eurostat

Tabela 1. Wartość produkcji przemysłu spożywczego w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz relacja do PKB w krajach UE-28 w 2014 roku

Kraje UE	Produkcja ^a w tys. euro na 1 mieszkańca	Relacja wartości produkcji przemysłu spożywczego do PKB (w proc.)
UE-15	2,2	7,3
UE-13	1,8	9,9
UE-28	2,1	7,6
Polska	2,4	12,7
Irlandia	4,6	12,6
Bułgaria	1,6	12,4
Belgia	3,7	11,5
Litwa	2,2	10,7
Węgry	1,8	9,9
Hiszpania	2,4	9,7
Holandia	3,5	9,6
Dania	3,3	9,6
Czechy	2,0	8,4
Portugalia	1,7	8,1
Włochy	2,1	8,0
Francja	2,1	7,2
Grecja	1,4	7,1
Rumunia	1,0	6,8
Niemcy	2,2	6,4
Austria	2,2	6,1
W. Brytania	1,6	5,4
Słowacja	1,0	4,6
Szwecja	1,3	3,7

^a w cenach porównywalnych,

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat

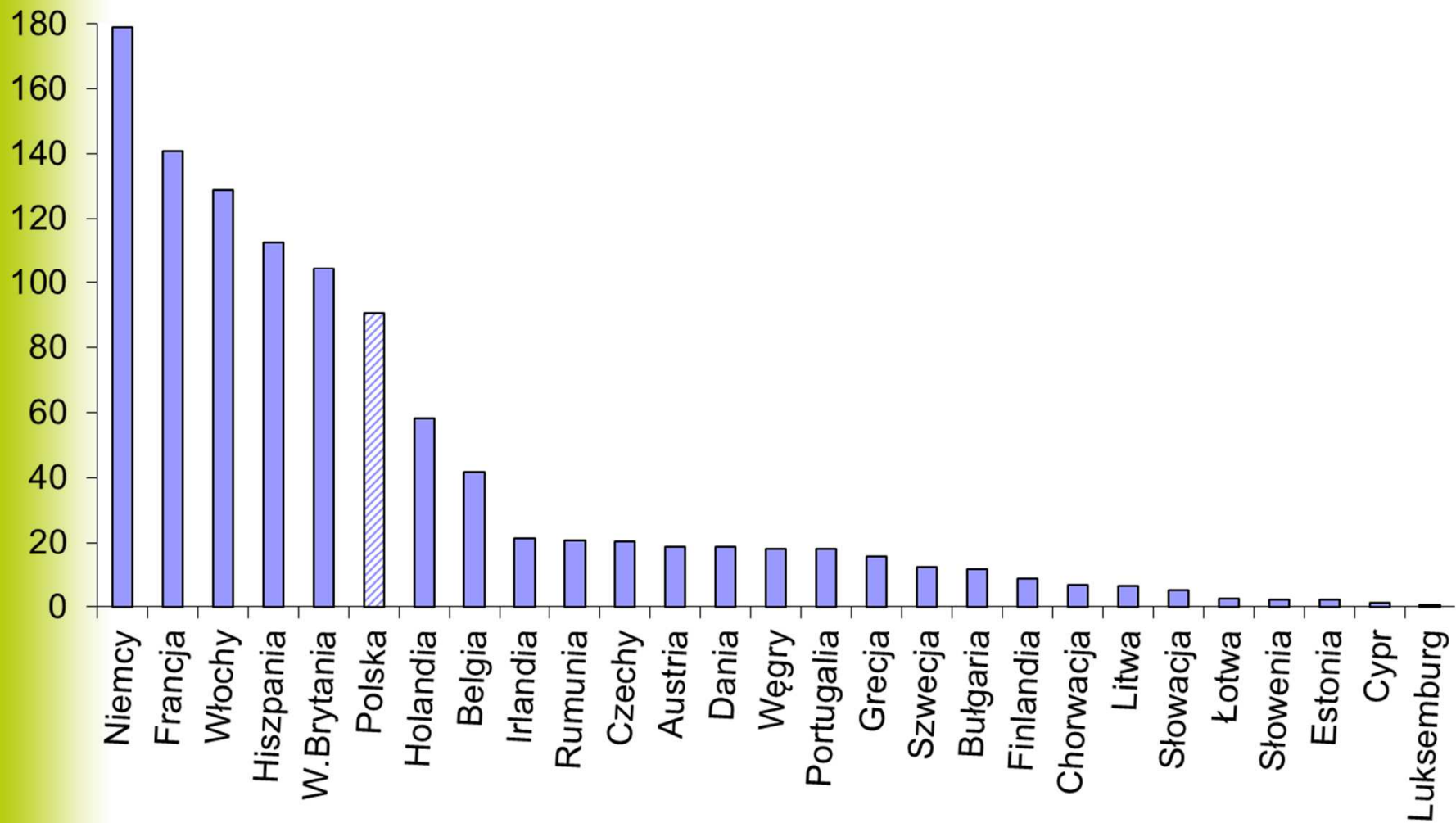
Tabela 2. Wartość, udział oraz tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego w krajach UE-28

Kraje UE	Wartość produkcji (w mld euro)				Udział w produkcji ^a UE-28 (w proc.)	Średnie tempo wzrostu produkcji ^a w latach 2005-2014 (w proc. rocznie)
	w cenach bieżących		w cenach porównywalnych			
	2004	2014	2004	2014		
UE-15	775,7	926,7	728,3	879,2	82,3	1,9
UE-13	70,9	110,1	142,1	189,1	17,7	3,4
UE-28	846,6	1036,8	870,4	1068,3	100,0	2,1
Niemcy	161,9	186,3	152,2	178,9	16,7	1,6
Francja	138,0	154,6	122,8	140,7	13,2	1,4
Włochy	106,5	128,9	101,2	128,9	12,1	2,4
Hiszpania	79,9	100,6	88,7	112,7	10,5	2,4
W. Brytania	111,0	122,8	99,9	104,4	9,8	0,4
Polska	29,3	52,6	59,8	90,5	8,5	4,2
Holandia	49,8	64,2	45,8	58,4	5,5	2,5
Belgia	29,9	45,7	28,1	41,6	3,9	4,0
Irlandia	21,6	23,8	17,9	21,4	2,0	1,8
Rumunia	6,2	10,2	16,4	20,7	1,9	2,4
Czechy	10,2	13,0	19,2	20,5	1,9	0,7
Austria	12,0	20,2	11,5	18,6	1,7	4,9
Dania	20,8	25,1	15,4	18,6	1,7	1,9
Węgry	9,6	10,4	16,1	18,2	1,7	1,2
Portugalia	11,2	14,0	13,1	18,1	1,7	3,3
Grecja	10,0	12,6	12,1	15,4	1,4	2,4
Szwecja	14,1	16,3	11,8	12,2	1,1	0,3
Bułgaria	2,8	5,3	8,0	11,5	1,1	3,7

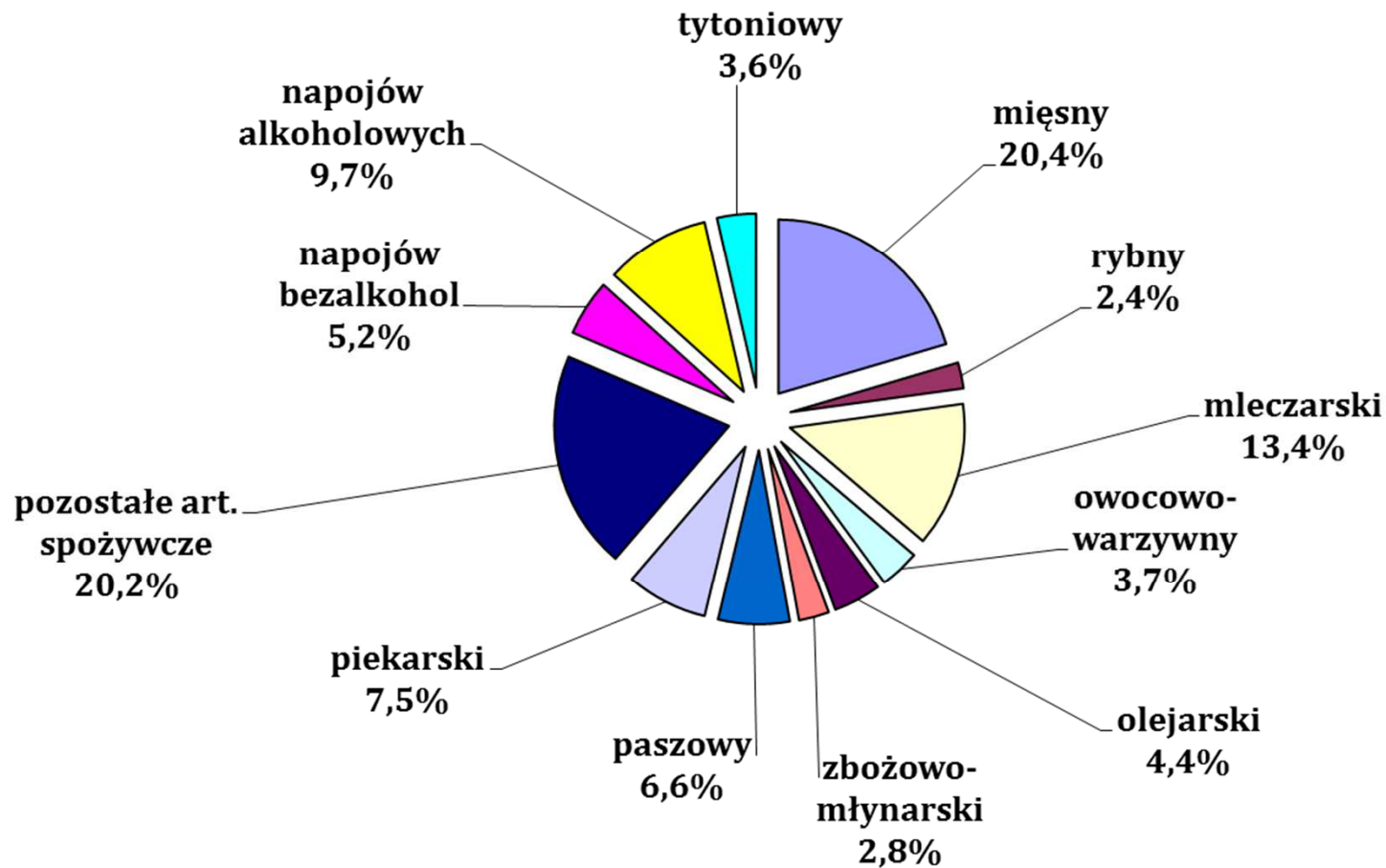
^a w cenach porównywalnych,

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat

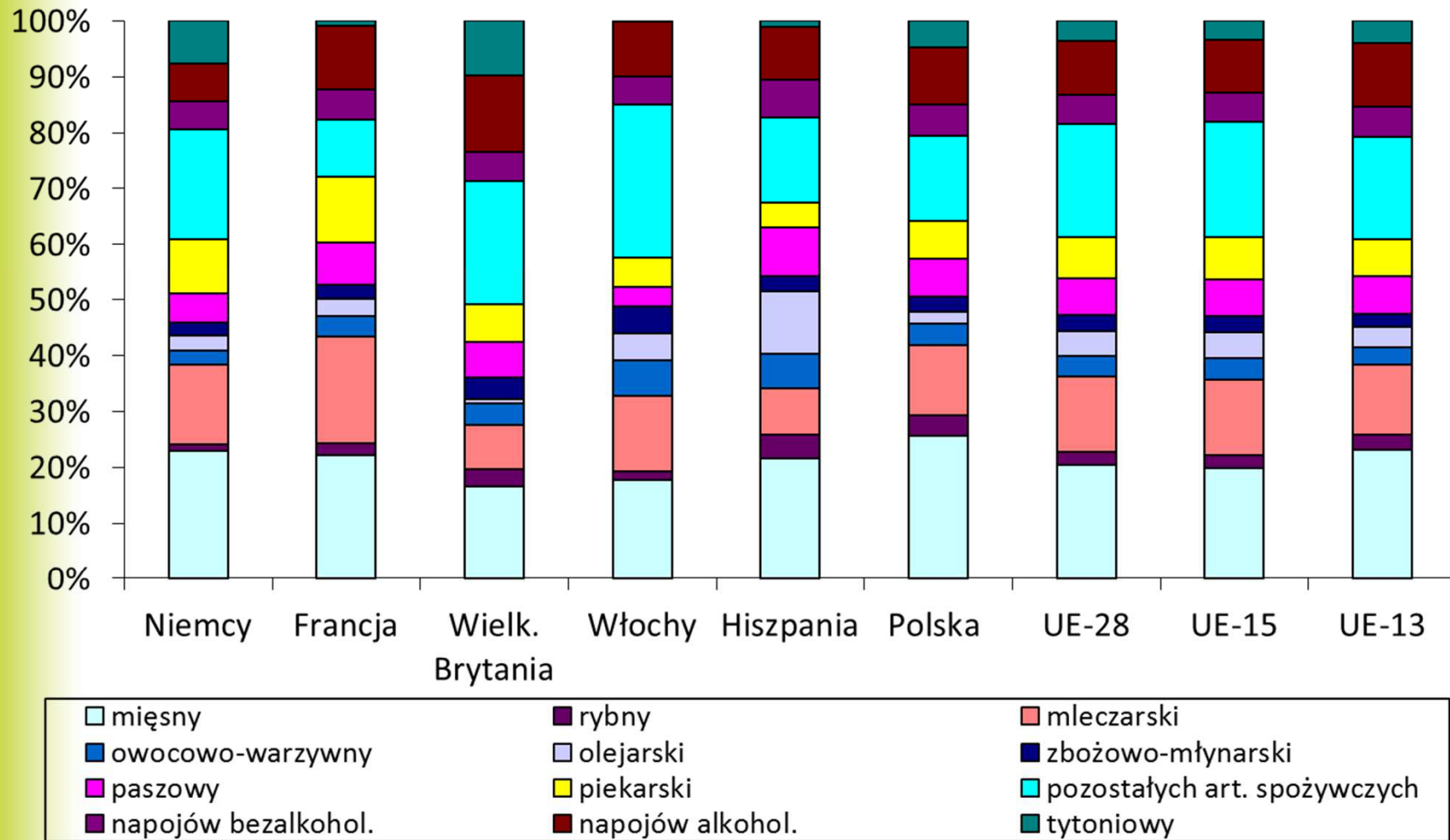
Rysunek 1. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego w krajach UE-28 w 2014 r. (wartość obrotów wg parytetu siły nabywczej) w mld euro

Rysunek 2. Struktura produkcji przemysłu spożywczego UE w 2014 roku

Rysunek 3. Struktura wartości produkcji przemysłu spożywczego^a największych producentów żywności Unii Europejskiej w 2014 r.

Tabela 3. Zatrudnienie oraz wydajność pracy w przemyśle spożywczym UE

Kraje	Zatrudnienie (w tys. osób)	Udział zatrudnienia w UE-28 (w proc.)	Wydajność pracy ^a (w tys. euro/zatrudnionego)		Średnie tempo wzrostu wydajności pracy w latach 2005-2014 (w proc. rocznie)
	2014	2014	2004	2014	
UE-15	3190,9	74,6	219,5	275,5	2,3
UE-13	1087,0	25,4	115,3	174,0	4,2
UE-28	4277,9	100,0	192,2	249,7	2,7
Holandia	124,6	2,9	360,1	468,7	2,7
Belgia	90,0	2,1	306,8	462,2	4,2
Irlandia	38,0	0,9	376,8	563,2	4,1
Włochy	343,0	8,0	291,2	375,8	2,6
Hiszpania	335,2	7,8	244,0	336,2	3,3
Dania	61,2	1,4	195,4	303,9	4,5
W. Brytania	405,0	9,5	212,2	257,8	2,0
Austria	77,5	1,8	154,2	240,0	4,5
Francja	594,5	13,9	199,2	236,7	1,7
Polska	401,7	9,4	141,2	225,3	4,8
Szwecja	54,6	1,3	181,0	223,4	2,1
Niemcy	844,6	19,7	184,6	211,8	1,4
Czechy	104,4	2,4	144,5	196,4	3,1
Grecja	79,1	1,8	178,5	194,7	0,9
Portugalia	99,6	2,3	130,0	181,7	3,4
Węgry	101,3	2,4	125,5	179,7	3,7
Litwa	42,8	1,0	76,9	151,9	7,0
Słowacja	35,9	0,8	109,8	147,6	3,0
Bułgaria	93,9	2,2	75,6	122,5	4,9
Rumunia	180,9	4,2	80,6	114,4	3,6

^a w cenach porównywalnych,

**Tabela 4. Średnia wartość obrotów firmy^a w przemyśle spożywczym UE
mierzona wartością produkcji 1 firmy spożywczej w mln euro**

Kraje	2004	2014	Średnie tempo zmian w latach 2005-2014 (w proc. rocznie)
UE-15	2,8	3,8	2,9
UE-13	2,5	3,3	2,9
UE-28	2,8	3,7	2,8
Irlandia	29,8	34,8	1,6
W. Brytania	14,1	13,1	-0,7
Dania	8,7	11,3	2,7
Holandia	10,0	10,2	0,2
Polska	3,3	7,0	7,8
Niemcy	4,7	6,0	2,6
Belgia	3,4	5,5	4,8
Austria	2,7	4,8	6,0
Litwa	3,3	4,2	2,3
Hiszpania	3,0	4,0	3,1
Szwecja	3,6	3,1	-1,6
Węgry	2,3	2,7	1,5
Francja	1,8	2,3	2,7
Rumunia	1,5	2,3	4,2
Włochy	1,4	2,2	4,4
Czechy	3,2	2,2	-3,7
Bułgaria	1,3	1,9	4,4
Słowacja	5,8	1,8	-11,1
Portugalia	1,4	1,6	1,4
Grecja	0,8	1,0	1,5

^a w cenach porównywalnych,

Konkluzje

1. Poziom rozwoju przemysłu spożywczego, mierzony wartością obrotów na 1 mieszkańca w Polsce w 2014 roku wyniósł 2,4 tys. euro (w cenach porównywalnych) i był na podobnym poziomie, jak u największych producentów żywności w Unii Europejskiej, tj. Hiszpanii (2,4), Niemiec (2,2), czy Francji (2,1) oraz średnio w UE-15 (2,2 tys. euro). W latach 2004-2014 wartość produkcji przemysłu spożywczego na 1 mieszkańca w Polsce wzrosła o 26%, w Niemczech o 16%, podczas gdy w UE-15 obroty te zwiększyły się średnio o 16%, a w UE-13 o 28%. Największy wzrost obrotów na 1 mieszkańca w tym okresie odnotowano w Estonii (+38,5%), na Litwie (+37,5%) oraz w Danii (+32%).

2. W badanym okresie Polska umocniła swoją pozycję jako jednego z największych producentów żywności wśród krajów Unii Europejskiej. Udział polskiego przemysłu spożywczego wzrósł do 8,5% wartości produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego UE-28 (w cenach porównywalnych), co oznacza wzrost o 1,6 pkt proc. w porównaniu z 2004 r. Polska jest szóstym producentem żywności w UE, wyprzedzają nas: Niemcy, Francja, Włochy, Hiszpania i W. Brytania.

Konkluzje

3. W latach 2004-2014 tempo rozwoju polskiego przemysłu spożywczego mierzone przyrostem wartości produkcji sprzedanej (w cenach porównywalnych) wynosiło 4,2% rocznie i było dwukrotnie szybsze niż przeciętnie w UE-28 i jeszcze szybsze w odniesieniu do największych producentów żywności w Unii Europejskiej, tj. Niemiec (1,6%), Francji (1,4%), Włoch i Hiszpanii (po 2,4%) oraz Wielkiej Brytanii (0,4%).

4. Wydajność pracy w polskim przemyśle spożywczym mierzona wartością produkcji sprzedanej na jednego zatrudnionego (w cenach porównywalnych) w badanym okresie wzrosła o prawie 60% (tj. rosła w tempie o 4,8% rocznie). W 2014 roku wydajność pracy w polskim przemyśle spożywczym stanowiła 90,2% przeciętnej wydajności pracy w krajach UE-28 co oznacza, że w ciągu dekady dystans ten zmniejszył się o 16,7 pkt proc.

Konkluzje

5. Wartość obrotów przedsiębiorstw przetwórstwa spożywczego w Polsce w 2014 roku wynosiła 7,0 mln euro na firmę (w cenach porównywalnych) i była ponad dwukrotnie większa niż w 2004 roku oraz o 4/5 wyższa niż średni poziom obrotów firmy spożywczej w UE-15. Przeciętne obroty osiągnięte przez przedsiębiorstwa spożywcze w Polsce są wyższe od niemieckich firm spożywczych (6,0 mln euro) oraz znacznie wyższe niż w: Grecji, Włoszech, Portugalii, czy Francji. Natomiast są dużo niższe niż w: Irlandii (34,8 mln euro), Wielkiej Brytanii (13,1 mln euro) oraz Danii (11,3 mln euro) i Holandii (10,2 mln euro).

6. W ostatnim dziesięcioleciu branżowa struktura produkcji w krajach UE przedstawiała się bardzo podobnie. W Polsce jest ona bardzo zbliżona do struktury w krajach największych producentów żywności UE-28.

W strukturze polskiego przemysłu spożywczego największy udział ma branża mięsna, podobnie jak w UE, na którą przypada 25,6% ogółu wartości produkcji, na drugiej pozycji jest branża pozostałych produktów spożywczych (ciastkarska, cukiernicza) z 15,3% udziałem, a w dalszej kolejności: branża mleczarska (12,6%), napojów alkoholowych (10,2%), paszowa (6,9%), piekarska (6,8%), napojów bezalkoholowych (5,6%), tytoniowa (4,8%), rybna (3,8%), przetwórstwa owoców i warzyw (3,7%), zbożowo-młynarska (2,6%) i olejarska (2,3%).

Dziękuję za uwagę